Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/2296

19.11.2025.

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2025/2296

(2025. gada 4. novembris),

kurā apstiprināts, ka ir apmierinoši izpildīti nosacījumi aizdevuma atbalsta piektās daļas izmaksai saskaņā ar Ukrainas mehānismā paredzēto Ukrainas plānu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu ([1]), un jo īpaši tās 26. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) No Ukrainas mehānisma ("mehānisms") I pīlāra Ukrainai laikposmā no 2024. līdz 2027. gadam dara pieejamu finansiālu atbalstu līdz 38 270 000 000 EUR apmērā neatmaksājama atbalsta un aizdevuma veidā. Finansējumu no I pīlāra galvenokārt piešķir, pamatojoties uz Ukrainas mehānisma Ukrainas plānu ("plāns"). Plānā ir izklāstīta Ukrainas reformu un investīciju programma un norādīti kvalitatīvi un kvantitatīvi pasākumu posmi, kas saistīti ar finansējumu no mehānisma I pīlāra.

(2) Ievērojot Regulas (ES) 2024/792 19. pantu, Padome pieņēma Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1447 ([2]) par plāna novērtējuma apstiprināšanu. Plāna uzraudzības un īstenošanas grafiks un kvalitatīvie un kvantitatīvie pasākumu posmi, kas saistīti ar finansējumu no mehānisma I pīlāra, ir izklāstīti minētā lēmuma pielikumā. Ukraina 2025. gada 7. augustā ierosināja grozījumus plānā, pamatojoties uz to, ka objektīvu apstākļu dēļ plāns daļēji vairs nav īstenojams. Komisijas novērtējums par minētajiem grozījumiem tika apstiprināts ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/2157 ([3]), kas plānu arī attiecīgi grozīja.

(3) Kopējā finanšu resursu summa, kas saskaņā ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1447 tiek darīta pieejama plānam, ir 32 270 000 000 EUR, no kuriem 5 270 000 000 EUR ir neatmaksājamā finansiālā atbalsta veidā un līdz 27 000 000 000 EUR – aizdevuma veidā.

(4) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 24. un 25. pantu Ukrainai ir izmaksāti 6 000 000 000 EUR kā ārkārtas pagaidu finansējums un 1 890 000 000 EUR – kā priekšfinansējums, kas ir avansa maksājums 7 % apmērā no aizdevuma atbalsta, kuru Ukraina ir tiesīga saņemt plāna ietvaros.

(5) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 26. panta 4. punktu Ukrainai pirmajās četrās maksājuma daļās plāna ietvaros ir izmaksāti 14 763 204 463 EUR, no kuriem 3 400 000 000 EUR ir izmaksāti neatmaksājama finansiālā atbalsta veidā un 11 363 204 463 EUR – aizdevuma veidā. Saskaņā ar aizdevuma līgumu, kas noslēgts starp Savienību un Ukrainu, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 22. pantu, aizdevuma priekšfinansējuma dzēšanai tika izlietota summa 855 294 959 EUR apmērā no pirmajām četrām maksājuma daļām.

([1]) OV L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2024/1447 (2024. gada 14. maijs) par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu (OV L, 2024/1447, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).
([3]) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2025/2157 (2025. gada 17. oktobris), ar ko groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1447 par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu (OV L, 2025/2157, 27.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

(6) Ukraina 2025. gada 9. septembrī saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 26. panta 2. punktu iesniedza pienācīgi pamatotu pieprasījumu daļējai aizdevuma atbalsta ceturtās un piektās daļas izmaksai 1 949 400 399 EUR apmērā. Pieprasījumam bija pievienoti vairāki dokumenti, kas liecina, ka ir apmierinoši izpildīts viens pasākumu posms ceturtajā maksājuma daļā un deviņi pasākumu posmi piektajā maksājuma daļā, kā arī visi pārējie dokumenti, kas nepieciešami saskaņā ar 12. pantu pamatnolīgumā, 5. pantu finansēšanas nolīgumā un 6. pantu aizdevuma līgumā, kuri, ievērojot, attiecīgi, Regulas (ES) 2024/792 9., 10. un 22. pantu, noslēgti starp Savienību un Ukrainu. Kā izklāstīts Padomes Īstenošanas lēmumā (ES) 2025/1799 ([4]), Komisija sniedza pozitīvu novērtējumu par to, ka ir apmierinoši izpildīti 13 no 16 pasākumu posmiem, kas nepieciešami ceturtajai maksājuma daļai. Ievērojot Regulas (ES) 2024/792 26. panta 5. punktu, tika ieturēts maksājums, kas atbilst trim negatīvi novērtētajiem pasākumu posmiem. Ieturēto maksājumu var izmaksāt tikai tad, kad Ukraina saistībā ar nākamo maksājuma pieprasījumu pienācīgi pamato, ka tā ir veikusi vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu kvalitatīvo un kvantitatīvo pasākumu posmu apmierinošu izpildi.

(7) Desmit pasākumu posmi, kas ir Ukrainas pēdējā pieprasījuma pamatā, ir saistīti ar dažādām reformām, kas plānā izklāstītas nodaļās par tiesu sistēmu, korupcijas apkarošanu un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanu, finanšu tirgiem, cilvēkkapitālu, uzņēmējdarbību, vidi, decentralizāciju un reģionālo politiku, enerģētikas nozari, kritiski svarīgu izejvielu pārvaldību, zaļo pārkārtošanos un vides aizsardzību.Konkrēti, ir stājušies spēkā tiesību akti par Līdzekļu atguves un pārvaldības aģentūru un profesionālo izglītību. Ir pieņemta ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma stratēģija, rezolūcija par sociālo pakalpojumu iegādi no valsts budžeta un rezolūcija par MVU stratēģijas un rīcības plāna tās īstenošanai apstiprināšanu. Ir apstiprināts un publicēts pētījums par pasākumiem, kas vajadzīgi, lai pašvaldībām piešķirtu juridiskas personas statusu. Ukraina ir arī pieņēmusi ceļvedi par atjaunīgās enerģijas piemaksas nodalīšanu no pārvades tarifa. Ir publicēts investīciju projektu plāns kritiski svarīgo izejvielu ieguvei. Ukraina ir arī izsludinājusi un publicējusi starptautisku konkursu, kura pamatā ir ieguves sadales līguma paraugnoteikumi. Atkal tiek izmantota obligātā monitoringa, ziņošanas un verifikācijas (MZV) sistēma iekārtām, uz kurām attiecas esošo tiesību aktu piemērošanas joma.

(8) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 26. panta 3. punktu Komisija ir detalizēti novērtējusi Ukrainas pieprasījumu un sniegusi pozitīvu novērtējumu par to, ka ir apmierinoši izpildīts viens no diviem nenomaksātajiem pasākumu posmiem, kas nepieciešami ceturtajai maksājuma daļai, un 9 no 11 pasākumiem, kas nepieciešami piektajai maksājuma daļai, kā norādīts šā lēmuma pielikumā. Minētais pozitīvais novērtējums tika sniegts saistībā ar plāna īstenošanu. Turpmāka saskaņošana ar Savienības *acquis* tiks veicināta, izmantojot pievienošanās Eiropas Savienībai procesu.

(9) Komisija ir arī novērtējusi, ka Ukraina nav atcēlusi nevienu pasākumu, kas saistīti ar pasākumu posmiem, kurus Ukraina iepriekš bija apmierinoši izpildījusi.

(10) Komisija ir arī novērtējusi, ka Ukraina joprojām izpilda priekšnosacījumu Savienības atbalsta saņemšanai, kā noteikts Regulas (ES) 2024/792 5. pantā. Proti, Ukraina turpina atbalstīt un ievērot efektīvus demokrātijas mehānismus, tostarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu un tiesiskumu, un garantēt cilvēktiesību, tostarp pie minoritātēm piederošu cilvēku tiesību, ievērošanu.

(11) Tādēļ šajā lēmumā būtu jāapstiprina, ka ir apmierinoši izpildīti attiecīgie nosacījumi ceturtās maksājuma daļas izmaksai attiecībā uz vienu no diviem nenomaksātajiem pasākumu posmiem un piektās maksājuma daļas izmaksai attiecībā uz deviņiem no 11 plāna pasākumu posmiem.

(12) Ņemot vērā sarežģīto finansiālo situāciju, ar ko Ukraina saskaras, ir ārkārtīgi svarīgi izmaksāt līdzekļus pēc iespējas drīz. Ņemot vērā situācijas steidzamību un lai paātrinātu procesu, šim lēmumam būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tas būtu jāpiemēro no tā pieņemšanas dienas,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

([4]) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2025/1799 (2025. gada 8. augusts), kurā apstiprināts, ka ir apmierinoši izpildīti nosacījumi aizdevuma atbalsta ceturtās daļas izmaksai saskaņā ar Ukrainas mehānismā paredzēto Ukrainas plānu (OV L, 2025/1799, 9.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1799/oj).

1. pants

Ar šo tiek apstiprināts, ka attiecīgie nosacījumi aizdevuma ceturtās un piektās maksājuma daļas daļējai izmaksai 1 949 400 399 EUR apmērā, kur ceturtā daļa ir 597 494 240 EUR apmērā un piektā daļa ir 1 351 906 159 EUR apmērā, ir apmierinoši izpildīti atbilstoši novērtējumam, ko Komisija sniegusi saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 26. pantu un kas pievienots šā lēmuma pielikumā.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no pieņemšanas dienas.

Briselē, 2025. gada 4. novembrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

L. AAGAARD

PIELIKUMS

Novērtējums, kurā apstiprināts, ka ir apmierinoši izpildīti pasākumu posmi, kas saistīti ar aizdevuma atbalsta piektās daļas izmaksu saskaņā ar Ukrainas mehānismā paredzēto Ukrainas plānu

KOPSAVILKUMS

Saskaņā ar 26. pantu Regulā (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu ([1]), Ukraina 2025. gada 9. septembrī iesniedza pieprasījumu Ukrainas plāna piektās maksājuma daļas daļējai izmaksai. Lai pamatotu maksājuma pieprasījumu, Ukraina sniedza pamatojumu tam, ka ir apmierinoši izpildīti 10 pasākumu posmi, kuri izklāstīti pielikumā Padomes Īstenošanas lēmumam (ES) 2024/1447 (2024. gada 14. maijs) par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu, kas grozīts ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/2157 (2025. gada 17. oktobris) (PĪL pielikums) ([2]). Viens no minētajiem 10 pasākumu posmiem ir nepabeigts posms no plāna maksājuma ceturtās daļas.

Pamatojoties uz Ukrainas sniegto informāciju, 10 pasākumu posmi ir uzskatāmi par apmierinoši izpildītiem.

Kā daļa no **4. nodaļas** ir stājušies spēkā tiesību akti, kas reformē Līdzekļu atguves un pārvaldības aģentūru.

Kā daļa no **5. nodaļas** par finanšu tirgiem ir pieņemta ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma stratēģija.

Kā daļa no **7. nodaļas** par cilvēkkapitālu ir stājušies spēkā tiesību akti par profesionālo izglītību un ir pieņemta rezolūcija par sociālo pakalpojumu iepirkumu.

Kā daļa no **8. nodaļas** par uzņēmējdarbības vidi ir pieņemta mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) stratēģija un rīcības plāns tās īstenošanai.

Kā daļa no **9. nodaļas** par decentralizāciju un reģionālo politiku ir apstiprināts un Ukrainas kopienu un teritoriju attīstības ministrijas tīmekļa vietnē publicēts pētījums par pasākumiem, kas vajadzīgi, lai pašvaldībām piešķirtu juridiskas personas statusu.

Kā daļa no **10. nodaļas** par enerģētikas nozari ir pieņemts ceļvedis par atjaunīgās enerģijas piemaksas nodalīšanu no pārvades tarifa.

Kā daļa no **13. nodaļas** par kritiski svarīgo izejvielu pārvaldību ir publicēts investīciju projektu plāns kritiski svarīgo izejvielu ieguvei un uzsākts un publicēts starptautisks konkurss par ieguves sadales līgumu (*PSA*).

Kā daļa no **15. nodaļas** par zaļo pārkārtošanos un vides aizsardzību ir atsākta obligātā monitoringa, ziņošanas un verifikācijas (MZV) sistēma.

4.7. pasākumu posms

Pasākumu posma nosaukums: Likuma, ar ko reformē Līdzekļu atguves un pārvaldības aģentūru, stāšanās spēkā
Saistītā reforma/investīcijas: 2. reforma. Tiesiskā regulējuma uzlabošana rezultatīvākai cīņai pret korupciju
Tiek finansēta no: aizdevuma
Konteksts PĪL pielikumā aprakstītā prasība 4.7. pasākumu posmam ir šāda: *"Stājas spēkā Likums, ar ko reformē Līdzekļu atguves un pārvaldības aģentūru. Likumā uzmanība pievērsta šādām galvenajām jomām:* — *pārredzama un uz sasniegumiem balstīta aģentūras vadītāja atlases procedūra, tajā skaitā pamatota godprātības un profesionalitātes pārbaude,*

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu (OV L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2025/2157 (2025. gada 17. oktobris), ar ko groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1447 par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu (OV L, 2025/2157, 27.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

— *neatkarīga ārējā snieguma novērtēšanas sistēma,*

— *pārredzama procedūra konfiscēto aktīvu pārvaldībai un pārdošanai aģentūras kontrolē."*

4.7. pasākumu posms ir trešais no četriem 4. nodaļas (Cīņa pret korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju) 2. reformas īstenošanas pasākumu posmiem. Pirms tam tika īstenots 4.4. pasākumu posms (Grozītā Krimināl kodeksa un Kriminālprocesa kodeksa stāšanās spēkā) un 4.6. pasākumu posms (Rīcības plāna pieņemšana Līdzekļu atguves stratēģijas 2023.–2025. gadam īstenošanai), kuri tika pozitīvi novērtēti 2024. gada 3. ceturksnī. Tam seko 4.5. pasākumu posms (jāpabeidz līdz 2026. gada 2. ceturksnim) – Jaunas korupcijas apkarošanas stratēģijas un valsts korupcijas apkarošanas programmas laikposmam pēc 2025. gada pieņemšana.

Iesniegtie pierādījumi

1) Kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā pasākumu posms ir ticis apmierinoši izpildīts saskaņā ar PĪL pielikumā noteiktajām prasībām;

2) Ukrainas 2025. gada 18. jūnija Likums Nr. 4503-IX "*Par grozījumiem Ukrainas likumā "Par Korupcijas un citu noziedzīgu nodarījumu rezultātā iegūtu līdzekļu atklāšanas, izmeklēšanas un pārvaldības Ukrainas valsts aģentūru" attiecībā uz Korupcijas un citu noziedzīgu nodarījumu rezultātā iegūtu līdzekļu atklāšanas, izmeklēšanas un pārvaldības Ukrainas valsts aģentūras institucionālo spēju stiprināšanu un līdzekļu pārvaldības mehānismu uzlabošanu*".

Analīze

Ukrainas iestāžu sniegtais pamatojums un būtiskie pierādījumi attiecas uz visiem 4.7. pasākumu posma pamatelementiem.

4. nodaļas (Cīņa pret korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju) 2. reformas mērķis ir stiprināt galvenās korupcijas apkarošanas iestādes un racionalizēt kriminālprocesu, lai palielinātu to efektivitāti, arī augsta līmeņa korupcijas lietās. Ar šo reformu novērš arī trūkumus, kas saistīti ar līdzekļu atguvi un pārvaldību institucionālā un procedūru līmenī. Šajā nolūkā Ukrainas parlaments 2025. gada 18. jūnijā pieņēma Likumu Nr. 4503-IX. Ar likumu tiek ieviesti vairāki uzlabojumi Līdzekļu atguves un pārvaldības aģentūras (*ARMA*) pārvaldībā un darbībā. Likums stājās spēkā 2025. gada 30. jūlijā.

Likums paredz pārredzamu un uz sasniegumiem balstītu aģentūras vadītāja atlases procedūru, tajā skaitā pamatotu godprātības un profesionalitātes pārbaudi; tas ietver kvalifikācijas un godprātības prasības un kritērijus attiecībā uz neatbilstību amatam. Kvalifikācijas prasības ietver augstāko juridisko vai ekonomisko izglītību un vismaz piecus gadus ilgu atbilstošu darba pieredzi. Likumā ir noteikts konkurences komisijas sastāvs, kas izraugās *ARMA* vadītāju. Trijus no sešiem konkursa komisijas locekļiem pēc saviem ieskatiem ieceļ Ukrainas Ministru kabinets, bet pārējos trīs Ukrainas Ministru kabinets ieceļ, pamatojoties uz starptautisko līdzekļu devēju priekšlikumiem, no kopīga kandidātu saraksta. Konkursa komisija apstiprina un publicē metodiku, pēc kuras tiek novērtēta kandidātu kompetence un godprātība. *ARMA* vadītāju ieceļ amatā uz pieciem gadiem, un vadītājs var ieņemt šo amatu tikai vienu termiņu pēc kārtas.

Likums ievieš neatkarīgu ārējo snieguma novērtēšanas sistēmu. Likumā ir paredzēts, ka vienu gadu pēc jauna vadītāja iecelšanas amatā tiek veikts neatkarīgs ārējs *ARMA* efektivitātes novērtējums (revīzija), pēc tam – otro reizi trīs gadus pēc iecelšanas amatā. Ārējās novērtēšanas komisijas sastāvā ir trīs locekļi, kurus ieceļ Ukrainas Ministru kabinets, pamatojoties uz starptautisko organizāciju priekšlikumiem. Likumā ir noteikti vērtēšanas komisijas locekļu atbilstības kritēriji un paredzēts, ka locekļiem jārīkojas neatkarīgi. Novērtēšanas komisija var piekļūt dokumentiem, kuri ir *ARMA* rīcībā, un var arī pieprasīt, lai citas iestādes sniegtu komisijas darbam vajadzīgu informāciju. Novērtēšanas komisija sniegs pamatotu secinājumu par *ARMA* darbības efektivitāti, kā arī ieteikumus aģentūras darbā konstatēto trūkumu novēršanai un darbības efektivitātes stiprināšanai.

Likums ievieš vairākus uzlabojumus konfiscēto līdzekļu pārvaldības un pārdošanas procedūrā. Tajā ir izklāstīti vispārīgi principi attiecībā uz līdzekļu konfiskāciju un nodošanu *ARMA* rīcībā, līdzekļu novērtēšanu un glabāšanu.

Likums pilnvaro *ARMA* pārvaldīt līdzekļus, lai saglabātu to ekonomisko vērtību un novērstu šādu līdzekļu bojājuma vai zaudējuma risku. Likumā ir noteiktas līdzekļu pārvaldītāju tiesības un pienākumi un paredzēts, ka *ARMA* ir jāizstrādā *ARMA* pārvaldībai nodoto līdzekļu pārvaldības plāns. Likumā ir ietverti īpaši noteikumi par konkrētu līdzekļu kategoriju, piemēram, skaidras naudas, vērtspapīru un nekustamā īpašuma, pārvaldību. Likums arī ievieš noteikumus par konfiscēto līdzekļu pārdošanu izsolēs digitālās tirdzniecības sistēmā.

Komisijas novērtējums: apmierinoši izpildīts

5.4. pasākumu posms

Pasākumu posma nosaukums: Ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma stratēģijas pieņemšana

Saistītā reforma/investīcijas: 3. reforma. Ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma uzlabošana

Tiek finansēta no: aizdevuma

Konteksts

PĪL pielikumā aprakstītā prasība 5.4. pasākumu posmam ir šāda:

"Tiek pieņemta ieņēmumus nenesošu aizdevumu (INA) noregulējuma stratēģija, kas atbilst attiecīgajai ES praksei. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu:

— *prudenciālo prasību pastiprināšana attiecībā uz INA atzīšanu un noregulējumu;*

— *INA datu un citu attiecīgu tirgus datu apmaiņa starp finanšu iestādēm un valsts aģentūrām, lai uzlabotu INA noregulējumu;*

— *iespējamo šķēršļu pārskatīšana un tādu pasākumu izstrāde, kuru mērķis ir uzlabot INA pārstrukturēšanas un noregulējuma satvaru."*

5.4. pasākumu posms ir pirmais 5. nodaļas (Finanšu tirgi) 3. reformas īstenošanas pasākumu posms. Tam seko 5.5. pasākumu posms (jāpabeidz līdz 2026. gada 1. ceturksnim) – Tiesību aktu par ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma uzlabošanu stāšanās spēkā.

Iesniegtie pierādījumi

1) Kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā pasākumu posms ir ticis apmierinoši izpildīts saskaņā ar PĪL pielikumā noteiktajām prasībām;

2) 2024. gada 6. jūnija "*Kreditēšanas attīstības stratēģija*".

Analīze

Ukrainas iestāžu sniegtais pamatojums un būtiskie pierādījumi attiecas uz visiem 5.4. pasākumu posma pamatelementiem.

5. nodaļas (Finanšu tirgi) 3. reformas mērķis ir uzlabot ieņēmumus nenesošu aizdevumu (INA) noregulējumu. Šajā nolūkā Ukrainas Finanšu stabilitātes padome 2024. gada 6. jūnijā pieņēma "Kreditēšanas attīstības stratēģiju".

Stratēģijas mērķis ir izveidot tiesisko regulējumu, kas veicinātu kreditēšanu, iekļaujot noteiktu pasākumu kopumu un īstenošanas grafiku, kura mērķis ir uzlabot INA noregulējumu saskaņā ar attiecīgo ES praksi, piemēram, maksātnespējas un parādu atgūšanas jomā.

Stratēģijā jo īpaši ir izklāstīti pasākumi, kuru mērķis ir prudenciālo prasību pastiprināšana attiecībā uz INA atzīšanu un noregulējumu. Tas ietver INA definīcijas precizēšanu, nošķirot ieņēmumus nenesošus līdzekļus no līdzekļiem, kuriem iestājusies saistību neizpilde, un paplašinot jēdziena "ieņēmumus nenesošs" tvērumu ar līdzekļiem, kuru vērtība ir samazinājusies, bet saistību neizpilde formāli nav iestājusies. Papildu pasākumi ietver to, ka tiek atjaunots banku pienākums atjaunināt un iesniegt INA pārvaldības un noregulējuma stratēģijas.

Stratēģija ietver arī pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot apmaiņu ar datiem par ieņēmumus nenesošiem aizdevumiem un ar citu attiecīgu tirgus informāciju starp finanšu iestādēm un valsts aģentūrām, lai uzlabotu INA noregulējumu. Tie ietver Ukrainas Valsts bankas Kredītu reģistra funkcionalitātes paplašināšanu, banku un citu finanšu tirgus dalībnieku piekļuves paplašināšanu valsts elektroniskās informācijas resursiem, priekšlikumu izstrādi ar mērķi uzlabot informācijas apmaiņu par INA pārdošanu un saistīto piekļuves noteikumu izstrādi. Visiem šiem pasākumiem būtu jāuzlabo INA noregulējums.

Visbeidzot, stratēģijā ir paredzēts pārskatīt juridiskos un procesuālos šķēršļus un izklāstīti pasākumi INA pārstrukturēšanas un noregulējuma satvara uzlabošanai. Tas ietver INA noregulējumam būtisko tiesību aktu uzlabošanu, jo īpaši ar grozījumiem Ukrainas Maksātnespējas procedūru kodeksā, kuri izdarāmi, lai uzlabotu bankrota administratoru izraudzīšanos un uzraudzību, uzlabotu izsoļu procedūras bankrotējušu uzņēmumu līdzekļu pārdošanai un saskaņotu tās ar principiem, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/1023 ([1]) par preventīvo pārstrukturēšanu. Ar papildu pasākumiem būtu jāievieš aizsardzības pasākumi pret krāpniecisku praksi un nepamatotu ietekmi maksātnespējas procedūrās, jāuzlabo finanšu pārstrukturēšanas un parādu norakstīšanas tiesiskais regulējums un jāuzlabo parādu piedziņas un nodrošinājuma izpildes regulējums.

Komisijas novērtējums: apmierinoši izpildīts

7.1. pasākumu posms

Pasākumu posma nosaukums: Tiesību aktu par profesionālo izglītību stāšanās spēkā

Saistītā reforma/investīcijas: 1. reforma. Uzlabota profesionālā izglītība

Tiek finansēta no: aizdevuma

Konteksts

PĪL pielikumā aprakstītā prasība 7.1. pasākumu posmam ir šāda:

"*Stājas spēkā Ukrainas likums "Par profesionālo izglītību". Likumā uzmanība pievērsta šādām galvenajām jomām:*

— *definēt taisnīgus noteikumus izglītības iestāžu darbībai izglītības pakalpojumu tirgū profesionālās izglītības jomā,*

— *paplašināt izglītības iestāžu institucionālo spēju nodrošināt formālo un neformālo profesionālo izglītību,*

— *skaidri definēt attiecības starp profesionālās izglītības iestādēm un valsts/vietējām un starptautiskajām ieinteresētajām personām cilvēkkapitāla ilgtspējīgai attīstībai Ukrainā.*"

7.1. pasākumu posms ir vienīgais 7. nodaļas (Cilvēkkapitāls) 1. reformas īstenošanas pasākumu posms.

Iesniegtie pierādījumi

1) Kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā pasākumu posms ir ticis apmierinoši izpildīts saskaņā ar PĪL pielikumā noteiktajām prasībām;

2) Ukrainas 2025. gada 21. augusta Likums Nr. 4575-IX "*Par profesionālo izglītību*".

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1023 (2019. gada 20. jūnijs) par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju un ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 (Direktīva par pārstrukturēšanu un maksātnespēju) (OV L 172, 26.6.2019., 18. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj).

Analīze

Ukrainas iestāžu sniegtais pamatojums un būtiskie pierādījumi attiecas uz visiem 7.1. pasākumu posma pamatelementiem.

7. nodaļas (Cilvēkkapitāls) 1. reformas mērķis ir uzlabot pāreju no profesionālās izglītības uz darba tirgu, atbalstot Ukrainas atveseļošanu un uzlabojot profesionālās izglītības sistēmas kvalitāti. Šajā nolūkā Ukrainas parlaments 2025. gada 21. augustā pieņēma Likumu Nr. 4575-IX par profesionālo izglītību, kas stājās spēkā 2025. gada 12. septembrī.

Likumā ir izklāstīti taisnīgi noteikumi un kritēriji attiecībā uz profesionālās izglītības un apmācības (PIA) iestāžu darbību, kā arī skaidras procedūras, kā izglītojamajiem piešķir kvalifikāciju. Jo īpaši, likums ievieš iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu izglītības pakalpojumu uzraudzībai. Šajā kontekstā PIA iestādēm būs jāpanāk atbilstība: i) izglītības darbību veikšanas licencēšanas kritērijiem un ii) jauniem standartiem, tostarp attiecībā uz galvenajiem mācību rezultātiem un *ECTS* (Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmas) apjomu, kas vajadzīgs izglītības kvalifikāciju iegūšanai.

Reformējot PIA sistēmas organizatorisko un juridisko statusu, likums uzlabo sistēmas vispārējo institucionālo satvaru un to PIA iestāžu institucionālās spējas, kuras darbojas gan formālās, gan ikdienējās izglītības jomā. Piemēram, likums uzlabo PIA iestāžu finansiālo autonomiju, arī ļaujot tām palielināt algas skolotājiem ar labākajiem rādītājiem. Turklāt likumā ir skaidri noteiktas struktūras, kas atbild par katras iestādes pārvaldību, un to pienākumi. Tie ietver, piemēram, uzraudzības padomju un pedagoģisko padomju lomu.

Likumā ir noteiktas skaidrākas attiecības starp ieinteresētajām personām, kas iesaistītas profesionālās izglītības nodrošināšanā valsts un vietējā līmenī. Tajā noteikts, ka Ukrainas parlaments ir atbildīgs par PIA valsts politikas noteikšanu, savukārt kopīgiem spēkiem to īstenot uzticēts centrālajām izpildstruktūrām un vietējās pašpārvaldes struktūrām. Ar minēto likumu tiek izveidotas arī reģionālās profesionālās izglītības padomes kā padomdevējas struktūras, kas atbild par PIA reģionālās politikas veicināšanu un īstenošanu, apvienojot reģionālo un vietējo pašvaldību pārstāvjus, darba devējus un to apvienības, kā arī PIA iestāžu pārstāvjus. Starptautiskā līmenī likums nosaka PIA iestāžu tiesības parakstīt sadarbības nolīgumus un profesionālās izglītības nodrošināšanai veido saikni ar starptautiskajiem partneriem.

Komisijas novērtējums: apmierinoši izpildīts

7.10. pasākumu posms

Pasākumu posma nosaukums: Rezolūcijas par sociālo pakalpojumu iepirkumu pieņemšana

Saistītā reforma/investīcijas: 8. reforma. Uzlabots sociālais nodrošinājums

Tiek finansēta no: aizdevuma

Konteksts

PĪL pielikumā aprakstītā prasība 7.10. pasākumu posmam ir šāda:

"Tiek pieņemta Ukrainas Ministru kabineta rezolūcija par sociālo pakalpojumu iegādi no valsts budžeta. Rezolūcija ir fiskāli neitrāla un nekādā veidā neietekmē Ukrainas parāda atmaksājamību, un tā ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu:

— *pāreja no finanšu iestādēm uz sociālo pakalpojumu iepirkuma modeli, kas orientēts uz rezultātiem,*

— *tāda mehānisma ieviešana, kas paredz noteiktu sociālo pakalpojumu iepirkšanu no reģistrētiem publiskiem un privātiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, pamatojoties uz noteiktiem sociālo pakalpojumu standartiem un kritērijiem, kas piemērojami pakalpojumu sniedzējiem."*

7.10. pasākumu posms ir vienīgais 7. nodaļas (Cilvēkkapitāls) 8. reformas īstenošanas pasākumu posms.

Iesniegtie pierādījumi

1) Kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā pasākumu posms ir ticis apmierinoši izpildīts saskaņā ar PĪL pielikumā noteiktajām prasībām;

2) Ministru kabineta 2025. gada 25. jūnija Rezolūcija Nr. 764 "*Par izmēģinājuma projekta par sociālā pakalpojuma iepirkumu bērnu ar invaliditāti visaptverošai attīstībai un aprūpei īstenošanu*".

Analīze

Ukrainas iestāžu sniegtais pamatojums un pierādījumi attiecas uz visiem 7.10. pasākumu posma pamatelementiem.

7. nodaļas (Cilvēkkapitāls) 8. reformas mērķis ir uzlabot publisko sociālo pakalpojumu sniegšanu, ieviešot mehānismus noteiktu pakalpojumu iepirkumiem no reģistrētiem pakalpojumu sniedzējiem. Šajā nolūkā Ministru kabinets ir pieņēmis 2025. gada 25. jūnija Rezolūciju Nr. 764, ar ko reformē sociālo pakalpojumu iepirkuma sistēmu.

Pārejot no institūciju finansēšanas, kas nav atkarīga no sniegtajiem pakalpojumiem, uz iepirkuma modeli, kurš orientēts uz rezultātiem, rezolūcija maina veidu, kādā tiek finansēti un sniegti sociālie pakalpojumi bērniem ar invaliditāti. Jaunajā modelī pakalpojumu sniedzējiem triju mēnešu laikā ir jāpanāk, lai pakalpojumu saņēmēju apmeklējuma līmenis būtu vismaz 85 %, nodrošinot konsekventu un efektīvu atbalstu bērniem, kam vajadzīga palīdzība.

Ieviešot sistēmu, kas, pamatojoties uz skaidriem standartiem un kritērijiem, ļauj piedalīties tikai kvalificētiem publiskiem un privātiem pakalpojumu sniedzējiem, modelis tiecas nodrošināt augstus standartus un pārskatatbildību. Tas ne tikai paaugstina sniegto pakalpojumu vispārējo kvalitāti, bet arī cenšas apmierināt kopienas vajadzības ar pārbaudītu kompetences līmeni. Kopumā modelis ir fiskāli neitrāls un neietekmē Ukrainas parāda atmaksājamību.

Komisijas novērtējums: apmierinoši izpildīts

8.4. pasākumu posms

Pasākumu posma nosaukums: Mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) stratēģijas un rīcības plāna tās īstenošanai pieņemšana

Saistītā reforma/investīcijas: 3. reforma. Piekļuve finansējumam un tirgiem

Tiek finansēta no: aizdevuma

Konteksts

PĪL pielikumā aprakstītā prasība 8.4. pasākumu posmam ir šāda:

"Tiek pieņemta Ukrainas Ministru kabineta rezolūcija par MVU stratēģijas un rīcības plāna tās īstenošanai apstiprināšanu. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu:

— *piekļuve tirgiem,*

— *piekļuve finansējumam un citiem resursiem,*

— *piekļuve zināšanām."*

8.4. pasākumu posms ir pirmais 8. nodaļas (Uzņēmējdarbības vide) 3. reformas īstenošanas pasākumu posms. 3. reformai ir 8.5. pasākumu papildposms, kas jāpabeidz 2026. gada 1. ceturksnī, un tā mērķis ir tiesību aktu par pievienošanas ārējiem inženiertīkliem vienkāršošanu stāšanās spēkā.

Iesniegtie pierādījumi

1) Kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā pasākumu posms ir ticis apmierinoši izpildīts saskaņā ar PĪL pielikumā noteiktajām prasībām;

2) Ministru kabineta 2024. gada 30. augusta Rezolūcija Nr. 821-r "*Par Mazo un vidējo uzņēmumu atveseļošanas, ilgtspējīgas attīstības un digitālās pārveides stratēģijas laikposmam līdz 2027. gadam apstiprināšanu un tās īstenošanas pasākumu plāna 2024.–2027. gadam apstiprināšanu*";

3) pieņemtā "*Mazo un vidējo uzņēmumu atveseļošanas, ilgtspējīgas attīstības un digitālās pārveides stratēģija laikposmam līdz 2027. gadam*", kurā ietverts "*operatīvais rīcības plāns Mazo un vidējo uzņēmumu atveseļošanas, ilgtspējīgas attīstības un digitālās pārveides stratēģijas laikposmam līdz 2027. gadam īstenošanai 2024.–2027. gadā*", kas pievienots 2024. gada 30. augusta Rezolūcijai Nr. 821-r.

Analīze

Ukrainas iestāžu sniegtais pamatojums un būtiskie pierādījumi attiecas uz visiem 8.4. pasākumu posma pamatelementiem.

3. reformas mērķis ir stiprināt valdības MVU attīstības un atbalsta politiku. Šajā nolūkā Ministru kabinets ar Ministru kabineta Rezolūciju Nr. 821-r 2024. gada 30. augustā apstiprināja šo stratēģiju kopā ar operatīvo rīcības plānu.

Stratēģijā ir izvirzīts visaptverošs mērķis: atjaunot un attīstīt MVU nozari kara un pēckara laikā, radot nosacījumus ilgtspējīgai attīstībai, vērtības radīšanai, digitālo risinājumu ieviešanai un vieglāk pieejamam finansējumam, lai Ukrainas uzņēmumi varētu konkurēt gan savā valstī, gan starptautiskajos tirgos.

Lai novērtētu progresu šo mērķu sasniegšanā, dokumentā ir uzskaitīti daži mērķrādītāji, kas jāsasniedz līdz 2027. gadam, tostarp MVU daļas bruto pievienotās vērtības palielināšana līdz 74 % un MVU pārdošanas apjoma palielināšana līdz 10,65 triljoniem UAH. Stratēģija ir skaidri saskaņota ar prasībām, kas jāizpilda, lai pievienotos ES, un ESAO ieteikumiem par MVU, un tai būtu jānodrošina labāka piekļuve tirgiem, finansējumam un zināšanām.

Pievienotajā rīcības plānā stratēģija ir attēlota 86 numurētos pasākumos, ko līdz 2027. gada beigām īstenos 15 ministrijas un 9 specializētās aģentūras. Pasākumi ir organizēti četros pīlāros:

i) Uzņēmējdarbības vide un finanses: shēmas "Pieejami aizdevumi 5-7-9 %" pagarināšana, shēmas "eRobota" piešķīrumu paplašināšana, tiesību aktu izstrāde ar karu saistītu risku apdrošināšanas sistēmai un valsts digitālās faktoringa platformas izveide.

ii) Inovācija, digitālā un zaļā pārkārtošanās: ieviest e-rēķinus un zibmaksājumus, nodrošināt e-kuponus mākoņdatošanas un kiberdrošības rīkiem, ieviest MVU oglekļa pēdas kalkulatoru tiešsaistē un preferenciālas kredītlīnijas, kas saskaņotas ar ES klimata noteikumiem.

iii) Cilvēkkapitāls un iekļaušana: izveidot duālās izglītības programmas, diasporas atgriešanās stimulus un īpaši pielāgotu finansējumu/apmācību sievietēm, jauniešiem, veteräniem, iekšzemē pārvietotām personām, personām, kas vecākas par 50 gadiem, un personām ar invaliditāti.

iv) Konkurētspēja un eksports: izvērst Eksporta kredītu aģentūras darbību, īstenot zīmola "Izgatavots Ukrainā" tirgvedību un integrēt mazos un vidējos uzņēmumus Eiropas Biznesa atbalsta tīklā un citās ES platformās.

Komisijas novērtējums: apmierinoši izpildīts

9.2. pasākumu posms

Pasākumu posma nosaukums: Pētījuma par pasākumiem, kas nepieciešami, lai pašvaldībām piešķirtu juridiskas personas statusu, apstiprināšana un publicēšana Ukrainas Kopienu, teritoriju un infrastruktūras attīstības ministrijas tīmekļa vietnē
Saistītā reforma/investīcijas: 1. reforma. Decentralizācijas veicināšana
Tiek finansēta no: aizdevuma
Konteksts PĪL pielikumā aprakstītā prasība 9.2. pasākumu posmam ir šāda: *"Ukrainas Kopienu, teritoriju un infrastruktūras attīstības ministrijas oficiālajā tīmekļa portālā tiek publicēti pētījuma par iespēju teritoriālajām kopienām piešķirt juridiskas personas statusu rezultāti."* 9.2. pasākumu posms ir otrais 9. nodaļas (Decentralizācija un reģionālā politika) 1. reformas "Decentralizācijas veicināšana" īstenošanas pasākumu posms. 1. reformai ir 9.3. pasākumu papildposms, kas jāpabeidz 2026. gada 1. ceturksnī, un tā mērķis ir, ka stājas spēkā grozījumi Ukrainas likumā "Par vietējo pašpārvaldi Ukrainā".
Iesniegtie pierādījumi 1) Kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā pasākumu posms ir ticis apmierinoši izpildīts saskaņā ar PĪL pielikumā noteiktajām prasībām; 2) pētījums (monogrāfija) "*Kopiena kā publisko tiesību subjekts: Ukraina Eiropas un starptautiskās pieredzes kontekstā*", kas publicēts Ukrainas Kopienu, teritoriju un infrastruktūras attīstības ministrijas tīmekļa vietnē: https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/monograph-ua.pdf.
Analīze Ukrainas iestāžu sniegtais pamatojums un būtiskie pierādījumi attiecas uz visiem 9.2. pasākumu posma pamatelementiem. 1. reformas mērķis ir izveidot sistēmu vietējās valsts pārvaldes struktūru pārveidošanai par prefektūras tipa iestādēm un nodrošināt labāku pilnvaru sadalījumu starp vietējām pašvaldībām un izpildvaras iestādēm. Pētījums "*Kopiena kā publisko tiesību subjekts: Ukraina Eiropas un starptautiskās pieredzes kontekstā*" tika publicēts 2025. gada jūnijā Kopienu un teritoriju attīstības ministrijas oficiālajā tīmekļa vietnē (ministrija pārdēvēta 2024. gada septembrī). Pētījumā analizēta citu valstu pieredze kopienas juridiskās personas statusa noteikšanā, tostarp ES dalībvalstu, piemēram, Vācijas, Polijas un Francijas, pieredze. Tajā analizēts kopienas kā publisko tiesību subjekta jēdziens Ukrainas tiesību aktu kontekstā un saistībā ar Eiropas vietējo pašvaldību hartā noteikto vietējās pašpārvaldes principu īstenošanu. Pētījumā konstatēts, ka kopienu atzīšana par publisko tiesību subjektu ir izšķirīgs solis, kas sperams, lai Ukraina varētu pabeigt decentralizācijas reformu. Pētījumā sniegti norādījumi par to, kā kopienām piešķirt juridiskas personas statusu, un analizēts, kādi grozījumi vajadzīgi Ukrainas konstitūcijā un spēkā esošajos tiesību aktos, lai to panāktu.
Komisijas novērtējums: apmierinoši izpildīts

10.4. pasākumu posms

Pasākumu posma nosaukums: Ceļveža pieņemšana attiecībā uz atjaunīgās enerģijas piemaksas nodalīšanu no pārvades tarifa
Saistītā reforma/investīcijas: 2. reforma. Uzlabots tiesiskais regulējums atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai un energosistēmas stabilas darbības nodrošināšanai
Tiek finansēta no: aizdevuma
Konteksts PĪL pielikumā aprakstītā prasība 10.4. pasākumu posmam ir šāda: *"Tiek pieņemts ceļvedis par atjaunīgās enerģijas piemaksas nodalīšanu no pārvades tarifa, nosakot nepieciešamos tiesību aktus un īstenošanas noteikumus."* 10.4. pasākumu posms ir otrais 10. nodaļas (Enerģētikas sektors) 2. reformas "Uzlabots tiesiskais regulējums atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai un energosistēmas stabilas darbības nodrošināšanai" īstenošanas pasākumu posms. 2. reformai ir divi pasākumu papildposmi. Ir izpildīts 10.2. pasākumu posms – uz tirgu balstītas atjaunīgo energoresursu sistēmas ieviešana –, kas jāpabeidz 2024. gada 4. ceturksnī. 10.3. pasākumu posms – Tiesību aktu, kuru mērķis ir uzlabot atļauju piešķiršanas procedūras investīcijām atjaunīgās enerģijas jomā –, kas jāpabeidz 2026. gada 3. ceturksnī.
Iesniegtie pierādījumi 1) Kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā pasākumu posms ir ticis apmierinoši izpildīts saskaņā ar PĪL pielikumā noteiktajām prasībām; 2) Ministru kabineta 2025. gada 25. jūnija Rezolūcija Nr. 612-r *"Par to, ka tiek apstiprināts Ceļvedis par atjaunīgās enerģijas piemaksas nodalīšanu no pārvades tarifa un Rīcības plāns 2025.–2026. gadam par to, kā īstenot Ceļvedi par atjaunīgās enerģijas piemaksas nodalīšanu no pārvades tarifa*".
Analīze Ukrainas iestāžu sniegtais pamatojums un būtiskie pierādījumi attiecas uz visiem 10.4. pasākumu posma pamatelementiem. 2. reformas mērķis ir palielināt atjaunīgo energoresursu īpatsvaru Ukrainas energoresursu struktūrā. Šajā nolūkā Ukrainas Ministru kabinets ar Rezolūciju Nr. 612-p 2025. gada 25. jūnijā apstiprināja ceļvedi, kas palīdz uzlabot atjaunīgās enerģijas izvēršanas pārvaldību, nodalot atjaunīgo energoresursu piemaksu no pārvades tarifa. Ceļvedis ir izšķirīgs solis ceļā uz pārredzamāka un uz tirgu balstīta modeļa izveidi atjaunīgās enerģijas finansēšanai Ukrainā. Iepriekš piemaksa par atjaunīgiem energoresursiem bija pārvades tarifa būtiska sastāvdaļa un liela daļa no tarifa ieņēmumiem bija paredzēta, lai samaksātu par elektroenerģiju no atjaunīgiem energoresursiem. Ceļvedī ir izklāstīta pakāpeniska pāreja uz jaunu sistēmu. Plānā ir paredzēta pakāpeniska nodalīšana un esošajiem un jaunajiem atjaunīgās enerģijas ražotājiem ir paredzēti atšķirīgi noteikumi. Maksājumus esošajiem atjaunīgās enerģijas ražotājiem turpinās segt ar pārvades tarifu līdz 2030. gada 1. janvārim. No 2026. gada 1. jūlija jauniem atjaunīgās enerģijas ražotājiem, tostarp tiem, kas saņems pasūtījumus "zaļajās" izsolēs, tiks maksāta atsevišķa cita piemaksa. Tā ir būtiska pārmaiņa, kuras mērķis ir nodrošināt pārredzamāku un neatkarīgāku finansēšanas mehānismu jauniem projektiem.

Ceļvedī ir uzskaitītas vajadzīgās izmaiņas tiesību aktos. Pirmkārt, lai piemaksu nodalītu pilnībā, ir jāgroza Elektroenerģijas tirgus likums – tas būs svarīgs solis Ukrainas plānā. Otrkārt, Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisija ir pilnvarota izstrādāt vajadzīgos sekundāros tiesību aktus, tostarp pieņemt metodiku, kā aprēķināma piemaksa par atjaunīgiem energoresursiem, grozījumus pārvades tarifu aprēķināšanas metodikā, pārvades sistēmas kodeksā un mazumtirdzniecības tirgus noteikumos, kas ir izšķirīgi svarīgi jauno noteikumu praktiskai īstenošanai.

Komisijas novērtējums: apmierinoši izpildīts

13.3. pasākumu posms

Pasākumu posma nosaukums: Investīciju projektu plāna kritiski svarīgu izejvielu ieguvei publicēšana

Saistītā reforma/investīcijas: 2. reforma. Uzlabotas administratīvās procedūras

Tiek finansēta no: aizdevuma

Konteksts

PĪL pielikumā aprakstītā prasība 13.3. pasākumu posmam ir šāda:

"*Tiek publicēts investīciju projektu plāns kritiski svarīgu izejvielu ieguvei.*"

13.3. pasākumu posms ir viens no diviem 13. nodaļas (Kritiski svarīgo izejvielu pārvaldība) 2. reformas "Uzlabotas administratīvās procedūras" īstenošanas pasākumu posmiem, kas jāpabeidz 2025. gada 2. ceturksnī. Otrs ir 13.4. pasākumu posms, kas arī ir daļa no šīs maksājuma daļas. 2. reformai ir viens papildposms (13.5.), kas jāpabeidz 2025. gada 1. ceturksnī un jau ir pozitīvi novērtēts saistībā ar maksājuma ceturto daļu.

Iesniegtie pierādījumi

1) Kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā pasākumu posms ir ticis apmierinoši izpildīts saskaņā ar PĪL pielikumā noteiktajām prasībām;

2) Investīciju projektu plāns kritiski svarīgo izejvielu ieguvei, kas publicēts Ukrainas Ģeoloģijas dienesta tīmekļa vietnē:

https://www.geo.gov.ua/wp-content/uploads/presentations/ukr/investicijnij-atlas-nadrokoristuvacha-strategichni-ta-kritichni-minerali.pdf.

Analīze

Ukrainas iestāžu sniegtais pamatojums un būtiskie pierādījumi attiecas uz visiem 13.3. pasākumu posma pamatelementiem.

2. reformas mērķis ir optimizēt procedūru un samazināt administratīvo slogu potenciālajiem investoriem. Galvenais mērķis ir uzlabot pārredzamību, ātrumu un izmaksu efektivitāti attiecībā uz jauniem lēmumiem par investīcijām.

Investīciju projektu plāns kritiski svarīgo izejvielu ieguvei ("Investīciju atlants") ir publicēts Ģeoloģijas dienesta oficiālajā tīmekļa vietnē, hipersaite: https://www.geo.gov.ua/en/critical-raw-materials.

Dokumentā ir sniegts investīciju iespēju plāns saistībā ar derīgo izrakteņu ieguvi Ukrainā, kurš aptver kritiski svarīgo izejvielu (KSI) atradnes, kas pieejamas licencēšanai ar elektronisku izsoļu un *PSA* konkursu starpniecību. Dokumentā ir iekļauts pārskats par apzinātajām atradnēm un dažādām piegādes ķēdēm, kā arī par KSI stratēģijām Eiropas Savienībā.

Tajā ir sniegta arī Ukrainas kritiski svarīgo izejvielu karte ar īsu aprakstu par pieejamajām atradnēm, kvadrātkodi, kuri ļauj iegūt detalizētāku informāciju, informācija par licencēm un dažādu veidu KSI investīciju projektu potenciālo stratēģisko investoru saraksts.

Kopumā dokumentā ir uzsvērti Ukrainas centieni palielināt valsts pievilcību investīcijām KSI nozarē.

Komisijas novērtējums: apmierinoši izpildīts

13.4. pasākumu posms

Pasākumu posma nosaukums: Starptautisku konkursu izsludināšana par ieguves sadales līgumiem (*PSA*), nodrošinot to pārredzamību

Saistītā reforma/investīcijas: 2. reforma. Uzlabotas administratīvās procedūras

Tiek finansēta no: aizdevuma

Konteksts

PĪL pielikumā aprakstītā prasība 13.4. pasākumu posmam ir šāda:

"*Tiek izsludināti un publiskoti starptautiskie konkursi par ieguves sadales līgumiem* (PSA)*, izmantojot līguma paraugnoteikumus, par kuriem vienojusies valdība*. PSA *konkursu un līgumu pārredzamība tiek nodrošināta, izmantojot atklātu piekļuvi to noteikumiem*."

13.4. pasākumu posms ir viens no diviem 13. nodaļas (Kritiski svarīgo izejvielu pārvaldība) 2. reformas "Uzlabotas administratīvās procedūras" īstenošanas pasākumu posmiem, kas jāpabeidz 2025. gada 2. ceturksnī. Otrs ir 13.3. pasākumu posms, kas arī ir daļa no šīs maksājuma daļas. 2. reformai ir viens papildposms (13.5.), kas jāpabeidz 2025. gada 1. ceturksnī un jau ir pozitīvi novērtēts saistībā ar maksājuma ceturto daļu.

Iesniegtie pierādījumi

1) Kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā pasākumu posms ir ticis apmierinoši izpildīts saskaņā ar PĪL pielikumā noteiktajām prasībām;

2) Ieguves sadales līgumu starpdienestu komisijas 2025. gada 30. jūnija sanāksmes protokols Nr. 62, ar ko apstiprina "*ieguves sadales līguma* (PSA) *paraugnoteikumus*";

3) "*ieguves sadales līguma* (PSA) *paraugnoteikumi*", ko 2025. gada 30. jūnijā pieņēmusi Ieguves sadales līgumu starpdienestu komisija;

4) Ukrainas Ministru kabineta 2025. gada 14. jūlija Rezolūcija Nr. 845 "*Par stratēģiski un kritiski svarīgu derīgo izrakteņu un komponentu sarakstu un stratēģiski un/vai kritiski svarīgo zemes dzīļu atradņu (minerālu iegulu) sarakstu apstiprināšanu*";

5) Ukrainas Ministru kabineta 2025. gada 27. augusta Rezolūcija Nr. 1059 "*Par konkursa rīkošanu ieguves sadales līguma noslēgšanai par rūdu minerāliem, kas iegūstami un bagātināmi Dobras atradnē*";

6) 2025. gada 12. septembra oficiālais valdības izdevums Nr. 187 (8112), 39. lpp., paziņojums par konkursa rīkošanu.

Analīze

Ukrainas iestāžu sniegtais pamatojums un būtiskie pierādījumi attiecas uz visiem 13.4. pasākumu posma pamatelementiem.

2. reformas mērķis ir optimizēt procedūru un samazināt administratīvo slogu potenciālajiem investoriem. Galvenais mērķis ir uzlabot pārredzamību, ātrumu un izmaksu efektivitāti attiecībā uz jauniem lēmumiem par investīcijām.

Ieguves sadales līgumu starpdienestu komisija ("*PSA* komisija") *PSA* paraugnoteikumus apstiprināja 2025. gada 30. jūnijā. *PSA* paraugnoteikumi kalpos par pamatu nolīgumiem starp Ukrainas valdību un investoriem. Ministru padome 2025. gada 14. jūlijā pieņēma Rezolūciju Nr. 845, kurā iekļauti stratēģiski un kritiski svarīgu derīgo izrakteņu saraksti, kā arī stratēģiski un/vai kritiski svarīgo zemes dzīļu atradņu (minerālu iegulu) saraksti, un atradnes tiks piešķirtas izmantošanai *PSA* noslēgšanas konkursa procedūrā.

PSA komisija ir nolēmusi izsludināt konkursu, lai noslēgtu ieguves sadales līgumu par rūdu minerāliem, kas iegūstami Dobras atradnē. Tas tika apstiprināts ar Ministru padomes Rezolūciju Nr. 1059. Paziņojums par konkursu tika publicēts 2025. gada 12. septembrī.

Kopumā *PSA* paraugnoteikumu un Rezolūcijas Nr. 845 pieņemšana akcentē Ukrainas apņemšanos izveidot skaidru tiesisko regulējumu, kura mērķis ir piesaistīt ārvalstu investīcijas KSI nozarē. Identificējot un konkursa procedūrā izsolot kritiski svarīgu izrakteņu atradnes zemes dzīlēs, Ukraina sevi pozicionē kā proaktīvu dalībnieci globālajā KSI tirgū. Tā rīkoties ir paredzēts, lai reāli palielinātu investoru uzticēšanos, saskaņojot valstu mērķus ar starptautiskajiem investīciju standartiem.

Komisijas novērtējums: apmierinoši izpildīts

15.6. pasākumu posms

Pasākumu posma nosaukums: Obligātās monitoringa, ziņošanas un verifikācijas (MZV) sistēmas darbības atsākšana

Saistītā reforma/investīcijas: 3. reforma. Oglekļa cenas noteikšanas tirgus mehānismi

Tiek finansēta no: aizdevuma

Konteksts

PĪL pielikumā aprakstītā prasība 15.6. pasākumu posmam ir šāda:

"Atsāk darboties obligātā monitoringa, ziņošanas un verifikācijas (MZV) sistēma iekārtām, uz kurām attiecas spēkā esošie tiesību akti, izņemot tās, kuras netiek kontrolētas, ir iznīcinātas vai atrodas uz laiku okupētajā teritorijā, vai saistībā ar kurām ir oficiāli paziņots par ražošanas apturēšanu."

15.6. pasākumu posms ir otrais un pēdējais 15. nodaļas (Zaļā pārkārtošanās un vides aizsardzība) 3. reformas "Oglekļa cenas noteikšanas tirgus mehānismi" īstenošanas pasākumu posms, kas jāpabeidz 2025. gada 2. ceturksnī. Pirmais pasākumu posms (15.5.) – rīcības plāna pieņemšana nacionālās siltumnīcefekta gāzu emisiju tirdzniecības sistēmas izveidei – jau ir apmierinoši izpildīts.

Iesniegtie pierādījumi

1) Kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā pasākumu posms ir ticis apmierinoši izpildīts saskaņā ar PĪL pielikumā noteiktajām prasībām;

2) 2025. gada 8. janvāra Likums Nr. 4187-IX "*Par grozījumiem dažos Ukrainas likumos par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringa, ziņošanas un verifikācijas atsākšanu*".

Analīze Ukrainas iestāžu sniegtais pamatojums un būtiskie pierādījumi attiecas uz visiem 15.6. pasākumu posma pamatelementiem. 3. reformas mērķis ir veicināt oglekļa cenas noteikšanas tirgus mehānismu attīstību, un jo īpaši nodrošināt pienācīgu datu vākšanu, lai Ukrainā ieviestu emisijas kvotu tirdzniecību. 2025. gada 8. janvārī Ukrainas parlaments pieņēma Likumu Nr. 4187-IX "*Par grozījumiem dažos Ukrainas likumos par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringa, ziņošanas un verifikācijas atsākšanu*", kas stājās spēkā 2025. gada 1. februārī. Likums iekārtu līmenī atjauno 2021. gadā darboties sākušās siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringa, ziņošanas un verifikācijas (MZV) sistēmas obligātumu. Šīs obligātās prasības tika apturētas sakarā ar karastāvokļa noteikšanu pēc Krievijas pilna mēroga iebrukuma 2022. gada februārī. Šī MZV sistēma ir priekšnoteikums emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) ieviešanai un paredz, ka tādu iekārtu operatoriem, kas rada vai var radīt siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas, ir jāizpilda vairāku pienākumu kopums. Pašlaik sistēma aptver 11 ETS darbības veidus. MZV īstenošanas sistēma ir vienotais reģistrs, kas pašlaik tiek digitalizēts. Subjektiem, uz kuriem tas attiecas, līdz nākamā gada martam jāiesniedz verificēts gada ziņojums par SEG emisijām (ziņošana). Ziņojums par SEG emisijām ir jāverificē trešās personas akreditētam revidentam, kuru akreditējusi Ukrainas Valsts akreditācijas aģentūra (verifikācija). Saskaņā ar likumu uz laiku okupētās teritorijas, nekontrolētās un iznīcinātās iekārtas ir atbrīvotas no šiem pienākumiem.
Komisijas novērtējums: apmierinoši izpildīts